

Sygdom og hygiejne

Til læreren

Sådan gør du:

- Print ét eksemplar af "Ordliste" og klip de enkelte ord med forklaring fra hinanden.
- Print arket "Til eleven" til hver elev.
- Uddel og gennemgå arket "Til eleven".
- Læg sedlerne på et bord med bagsiden opad og lad eleverne trække et ord på skift.
- Eleverne skriver Haikudigte.
- Hæng digtene op på klassen og lad eleverne læse dem højt for hinanden, så alle får forståelse for de forskellige ord.

Skriv et haikudigt

Sygdom og hygiejne

Ordliste

Boderne	De mindste boliger i byen. Her bor de fattige.
✂ -----	-----
Forskrifter	Noget man skal rette sig efter. Det kan være både skrevet eller sagt
✂ -----	-----OSV
Fødestol	En meget bred stol kort i sædet, jordemødre brugte den til de gravide under fødslen.
Adieu Madame	"Farvel frue"
Sting i siden	Sidestik
Velbyrdige frue	En person, der er født fornem og fin. Velbyrdet betyder "godt født".
Skarn	Skidt, affald. Kan også betyde en person, som opfører sig uartig
Lokumstønden/latrintønden	Toiletpand
Laptaske	Nedsættende om en sladrecone
Gunstige herre	Gode, venlige eller nådige herre
"Binde noget på ærmet"	Bilde nogen noget ind
Gantes	Pjatte, lave sjov med eller flirte med
Drive gæk	Gøre grin med, drille. Kendes fra ordet gækkebrev
Fly mig en skilling	Giv mig straks nogle penge!

Skriv et haikudigt

Sygdom og hygiejne

Stratenrøver	Landevejsrøver, der overfalder og plyndrer folk på landevejen
<i>At være plaget af vinde</i>	Luft i maven. Prutter
Dekokt	Afkog eller udtræk af planter / dyreknoget brugt som lægemiddel
Pest	Meget smitsom sygdom, der slog tusinder ihjel i Europa i middelalder og renæssance. I Ribe kostede pesten også mange menneskeliv.
Badehus/badstue	Offentligt rum eller hus, hvor man kunne få et varmt bad. I Ribe er der stadigvæk en gade, der hedder Badstuegade
Pokker	Syfilis, en smitsom kønssygdom
Farsot	Omgangssyge - sygdom, der farer fra sted til sted. Alvorlig infektionssygdom, der hurtigt spredes som en epidemi.
"Tøv en kende"	Vent lidt
Kisteglad	Meget glad
"Stå os bi"	Pas på os
Livets vand	Brændevin/akvavit
Forfjamsket	Forvirret – ved ikke hvad man skal sige eller gøre

Skriv et haikudigt

Sygdom og hygiejne

Til eleven:

Skriv et haiku-digt

I Japan skriver man haiku-digte. Det er små, korte digte, der kan rumme stor visdom.

Reglerne for haiku er simple

1. Digtet har 3 linier
 - linie 1 har 5 stavelser
 - linie 2 har 7 stavelser
 - linie 3 har 5 stavelser
2. Digtet skal ikke rime
3. Digtet skal forklare dit renæssanceord
4. Fremhæv tydeligt dit ord
5. Læs det højt for klassen og hæng det på opslagstavlen sammen med de andre

Her er et par eksempler:

Fisken ej bider
Madding skal på krogene
Es de krogene nu!

Antipodister
Fødderne mod hinanden
Verden vendes rundt

Adelspåk vig bort!
vi, - Folket fylder gaden
vi råber højest!

Skriv et haikudigt